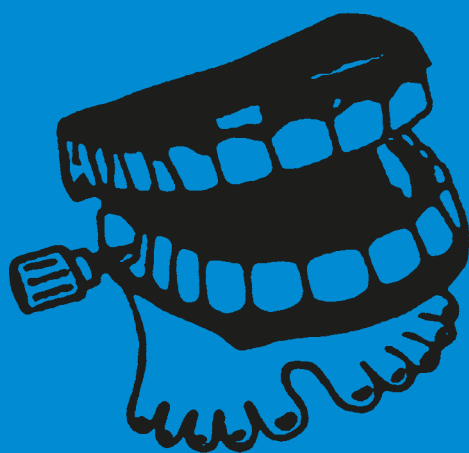

MIKÄ ON HAUSKAA

MUSIIKKIALALLA
SUOMESSA

VAINELÄMÄSAATIO

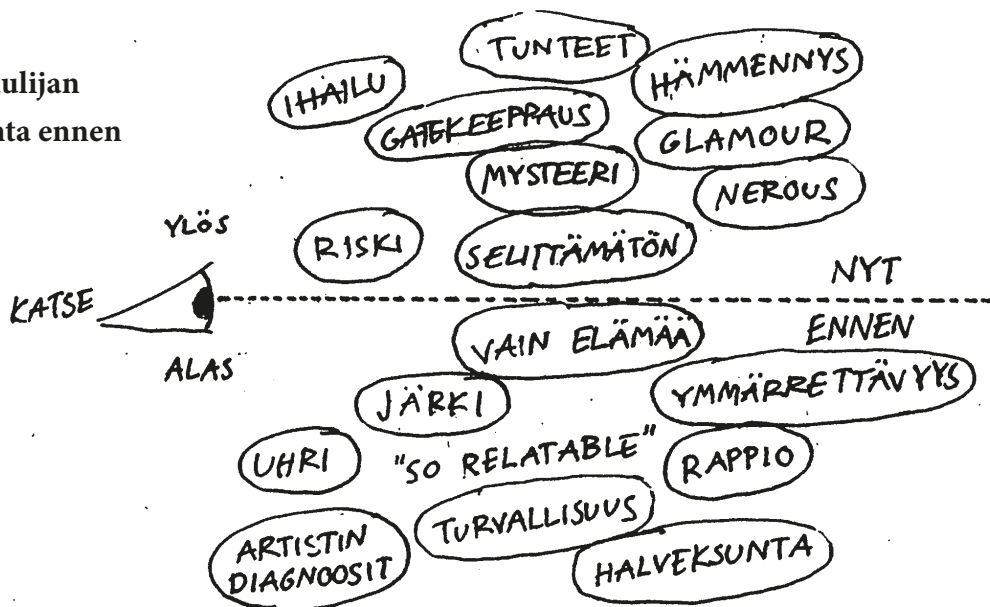
Vain elämää -televisiosarja esitteli 2010-luvulla uuden tavoitteen: omista vaikeuksistaan liikuttuneen poptähden, jolla ei ollut enää tarvetta ”piiloutua vitsailun taakse” tai suojella yksityisimpiä ongelmiaan julkisuudelta. Artistit alkoivat itkeä ja terapoida itseään kameran edessä, postauksissa ja tiedotteissa. 2020-luvulla vainelämäsaatio on leviittänyt kaikkialle suomalaiseen kulttuurimaailmaan.

Terapiatunteet ja itkeminen ovat johtaneet hyvistä aiheista huolimatta henkisiin ”kesäuusintoihin”: muisteluun ja pysähtyneisyyteen taiteellis-tuotantoteknisellä tasolla.

Milloin artisti on ns. vainelämäsaatio -riskiryhmässä? Yhä nuoremmat ihmiset ja uudemmat tekijät ovat vaarassa. Jo toisen ja kolmannen sinkun välissä artistit voivat alkaa pohdiskella ”tätä uskomatonta matkaa” ja julkisuutta, joka on ”vienyt aika vaikeisiin paikkoihin, mutta sit voi miettiä, kuinka se 12-vuotias versio itsestä olis ylpeä, ja sitä tyyppiä varten mä teen tätä hommaa”.

Kaikki on kuultu. Kaikilla on vaikeaa, trauma ja jonkinlainen haava. Riskinä on aivan uudenlainen kollektiivinen kyynistyminen. Medialukutaitoinen yleisö tietää kuulevansa opportunistisen bränditarinan.

KUVA 1. Kuulijan katseen suunta ennen ja nyt

Turvallisuushakuinen ja kunnollista elämää elävä musiikin kuluttaja haluaa katsoa ylöspäin (nerous, glamour), ei alaspäin (uhri/”sairas artisti”). Ylöspäin suuntautuva katse tuo tyydytyksen sekularisoitumisen jälkeiseen esoteeriseen kaipuuseen.

RAHA: KUN ITSE TEKEE, SAA
SELLAISTA KUIN HALUAA

Vaihteeksi hyviä uutisia talouspuolelta: Ei tarvitse odottaa, että manageri, iso levy-yhtiö tai muut portinvartijat ”lämpenisivät” lahjakkuudellesi, kustantaisivat huippustudion ja pääsisit tekemään uskomatonta matkaa. Jos sinulla on läppäri, jokin soitin, lauluääni, taitoa ja näkemystä, olet jo pitkällä. On tekosyy, että ”lama” ja ”kulttuurialan ahdinko” tai ”tää kapitalistinen maailmanaika” tai ”trauma/nepsy” tai ”aiemmin tehty musa” estäisi tekemästä omaa juttua. Tällainen ajatus on Instagramin selailun ja ”doomscrollauksen” tuottama harha.

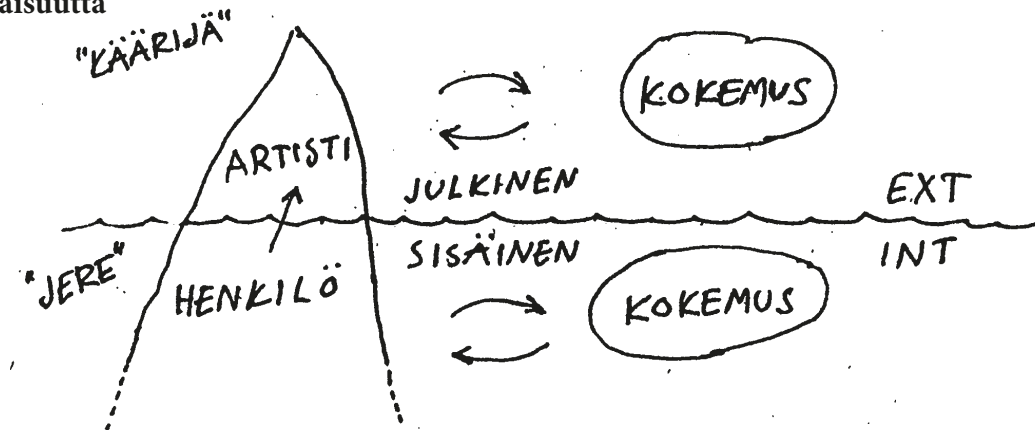
Sinulla on tuotantovälineet hallussasi. Halvalla saa kalista soundia. Jos kaipaat käsillä näpertämistä ja rajoitteita, Musikoiden.netissä myydään instrumentteja. Youtubessa on tutoriaaleja, joiden avulla voit opetella käyttämään niitä sekä tuotanto-ohjelmistoja. Voit tuottaa sellaisen levyn kuin haluat. Sinulla on täydellinen taiteellinen vapaus ja toivottavasti myös taitoa ja funktionaalisia työskentelytapoja. Tästä on hyvä lähteä liikkeelle. Kirpputorilta saa vaatteita, joissa menet ”keskiluokkaisesta” ja menestyneestä erilaisissa esiintymis- ja neuvottelutilanteissa. Kukaan ei käske laimentamaan musicia suomalaiseen makuun sopivammaksi. ”Henkinen lama” on ohi, jos haluat niin.

KUVA 2. Artistin
locus of control
ja vastuu

Artistin kontrolliodotukset ja niiden seurauksia

KUVA 3. Artisti osana kokonaisuutta

Artistin tehtävä on määrittää raja julkisen artistipersoonan ja yksityishenkilön välillä. Artistin tulee päättää, mitä vie salaiselta tasolta julkiselle tasolle. Julkiseen artistisfääriin vietyjä asioita ei voi vetää takaisin salaiselle alueelle.

POSTTRAUMAATTINEN STRESS AIKA JA TERAPIA-SLOPPI: TOSIKKO EI VOI OLLA HAUSKA

Erilaiset vähemmistöt kehittivät cool-asenteen alun perin suojelemaan itseään suurkaupungin ärsyketulvalta, valtavirran syrjinnältä, muiden ihmisten mielipiteiltä ja konflikteilta. Jos haluaa pärjätä digitaaliajan informaatio-ähyssä, ei voi olla ihan ”haavat auki” ja ns. worked up kaikesta kaiken aikaa.

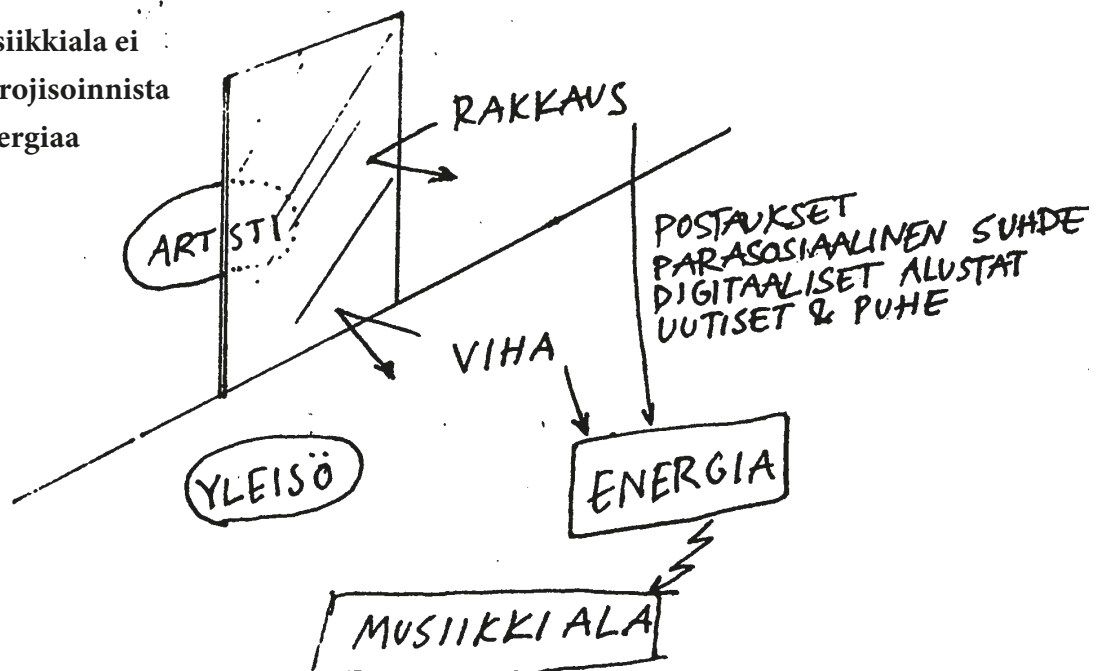
Suomessa ajateltiin vuosikymmeniä, että musiikki ei saa olla riemukasta, tanssiminen on turmioksi. Syntetisaattorit olivat syntiä. Syvälinen lauluntekijä lauloi koskettavasti kärsimyksestä, runoilija oli synkkien pohjavirtojen välittäjä, joka jalosti kansaa. 2020-luvulla ”räppi” ja ”poppi” on hyväksytty rockistisessa Suomessa. Kaikki festivaalit ovat nyt Radio Suomi Pop ja Ruisrock & Suomi Areena Festival. Poppareiden pitää osoittaa ”todellinen artistius” & ”diippiys” puhumalla terapiakieltä ja tekemällä julkista trauma- ja tunnetyötä.

Tosikon loputon tilitys on turvallista, koska se häivyttaa ristiriidat ja vaikeat tunteet. Tosikko on aina uhri, aina kärsinyt ja oppinut läksynsä. Tosikko ei voi koskaan olla hauska.

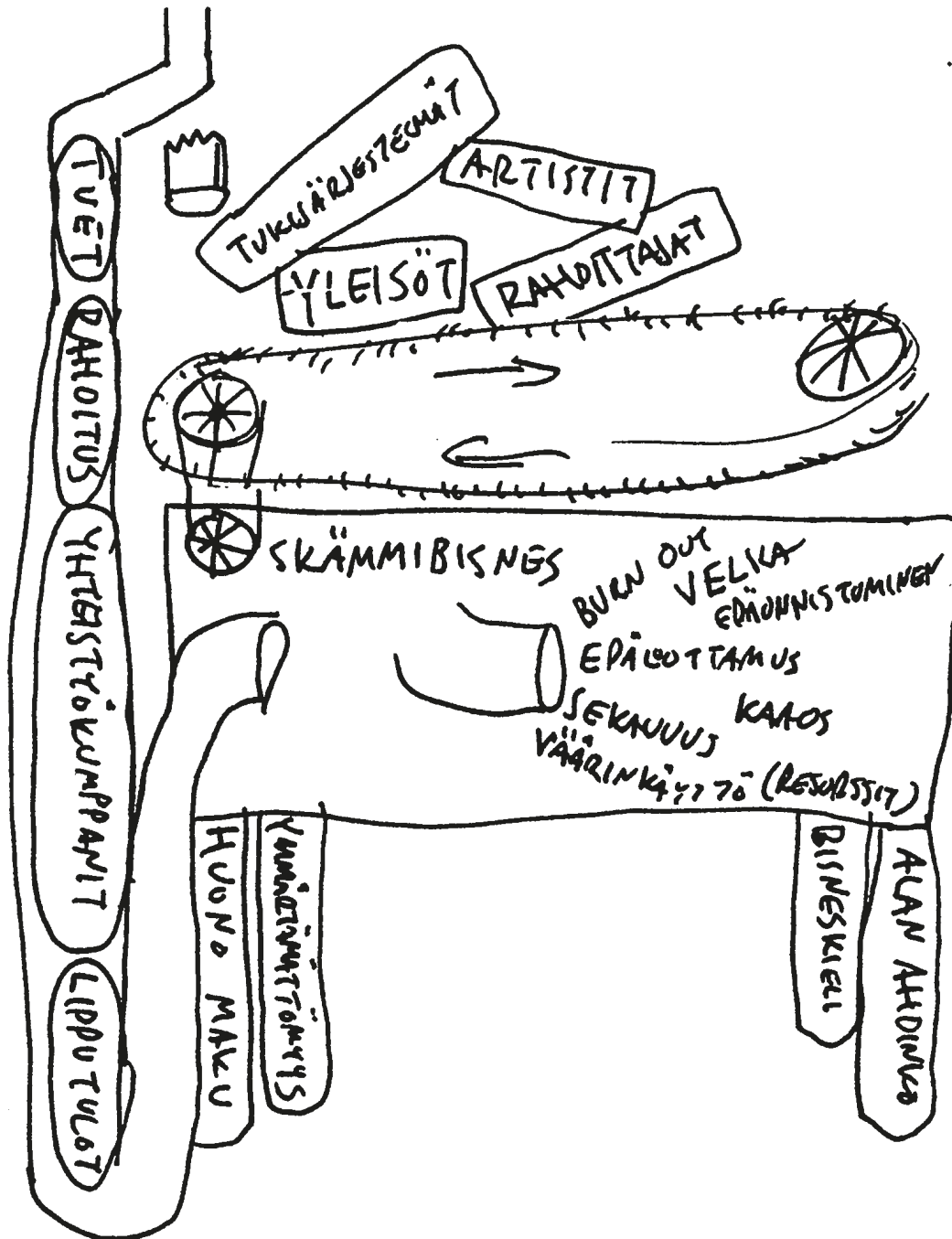
Terapiapuheen mukaan kaikki on rationalisoitavissa, purettavissa syy- ja seuraussuhteiksi sekä samaistuttaviksi kertomuksiksi. Terapiapuheesta tulee terapiasloppia, joka uhkaa viedä pohjan psykologisen diskurssin merkityksellisyydeltä. Terapiapuhe ei pysty kuvaamaan suurta osaa ihmisen elämän kokemuksista. Taidetta on, koska on muitakin tapoja välittää sitä millaista on olla olemassa. Tämä on romanttinen ajatus. Taide on elämän kokemusten käsittelyä ja uudelleenjärjestämistä eikä selittämistä.

Jos kaikki eivät käsitä, mistä taide kertoo, tai eivät kykene ymmärtämään mistä innoitus on saatu, jokin menee oikein. Kun teoksesta ei ole koodattavissa selkeää ”tunnetta”, tarinaa tai edes yhdellä sanalla selitettävää moodia, artisti on turvassa Spotifyn listoilta, jotka yrittävät muuttaa musicin mitattavaksi hyödykkeeksi, jota kuuluu käyttää algoritmisesti määritellyissä tilanteissa.

KUVA 4. Musiikkiala ei toimi ilman projisoinnista syntynyttä energiaa

Yleisön artistiin projisoimat tunteet generoivat toimintaa, joka tuottaa energiaa musiikkialalle. Musiikkiala pysähtyy ilman tätä energiaa.

Skämmibisneksen kivijalkoja ovat huono maku, alan ahdinko, ymmärtämättömyys ja bisneskieli. Skämmibisneksen tuotteita ovat monenlaiset konseptit, jotka aiheuttavat epäonnistumisia, huonoja kokemuksia ja yleistä epäluottamusta. Skämmibisnes luo epäluottamusta ja vie energiaa sekä resursseja muulta (oleelliselta) toiminnalta.

KUVA 6. Artistin
urakehitys

"MUUTIN BERLIINIIN"
VALOKUVA LENTOKONEEN SIIVESTÄ
TULOKAS-EMMA
YHTEISKUNNALLINEN KAMMANGOTTO
TRAUMA TIKTOK -IIGEETAIKO
"ISOJA JUTTUJA TULOS"
UHRIUTUMINEN
AVIOLIITTO/AVIOERO
"HUIJATUKSI TULEMINEN" **STARTTIPAKETTI JA MEDIA LÄPIMURTO**
LAHJAKKUUS
"SUBLETTING MY APARTMENT FOR A WEEKEND" THEY-HIM/HER PRONOMINIT GKK
MUSAA NETIS KAAOS
PÄIVÄTYÖ **SONY MUSIC** JÄRJESTYS
SOITETTAAN MITÄ HALUTTAAN

SKAALAN ONGELMA JA HEIKKOLAATUISEN SUOSION RISKIT

Maksimaalinen skaalautuminen ja joka meemissä näkyminen: hyvä tavoite puhelinten valmistajille, huono idea monille artisteille. Jos artisti lähtee tavoittelemaan mahdollisimman suurta yleisöä, edessä voi olla monia riskejä: mm. context collapse, ylimääräiset paineet, luetun ymmärtäminen, mahdolliset julkiset vaatimukset, ura mainoskasvona...

On sietämätöntä olla liian suosittu. Lue kenen tahansa suosituksen pop-tähden omaelämäkerta.

Tavoitteet pitää asettaa korkeammalle kuin Spotifyn New Music Fridayhin.

Major-julkaisijat tarjoavat alustan, mutta eivät kunnollisia resursseja. Majorit ovat epätoivoisia: he haluavat "valmiita yleisöjä" sekä oman murusensa artistin algoritmista uskottavuudesta.

2020-luvulla kriitikot puhuvat edelleen popoptimismista. Poptimismi tarkoittaa sitä, että Arvostetun Rockin kasvatama kriitikko yrittää älyllistää sitä, että todella kaupallinen music voi olla tärkeää. Suosittu on joskus kiinnostavaa, ja poppia voi älyllistää, mutta kaupallinen suosio ei automaattisesti tarkoita Merkitystä. Nero music on iso kokemus. Paras music on aina voinut hyvin ilman kriitikoita ja selittäjiä. Taikuri yllättyy itsekin tempuistaan: artisti vapautuu selityksen vaatimuksesta.

Massakulttuuri on aina ollut täynnä kaikenlaista ”bulk-
kia”, höttöä ja ”sloppia”. Kun ”laadun” kohdalla ei tehdä val-
vontaa, huomio on kiinnittynyt epäterveellä tavalla massa-
kulttuurin sisältöjen ja merkitysten ylitulkitsemiseen.
Seuraus: ”kritiikkisloppi”, ”selityssloppi” algoritmossa.

Musan määrä netissä on räjähtänyt käsiin, ja ai:llä promp-
tataan algoritmeihin jäljitelmiä kaikesta olemassa olevasta.
Yleisöllä on vaikeuksia löytää tai haluta uutta kuunnelta-
vaa algoritmossa. Alustat ovat täynnä tekoälyllä generoitu-
ja ja sisällöntuottajilla masinoituja mainoksia. Musiikkiala
pysähtyy yleisön haluenergian kuihtuessa.

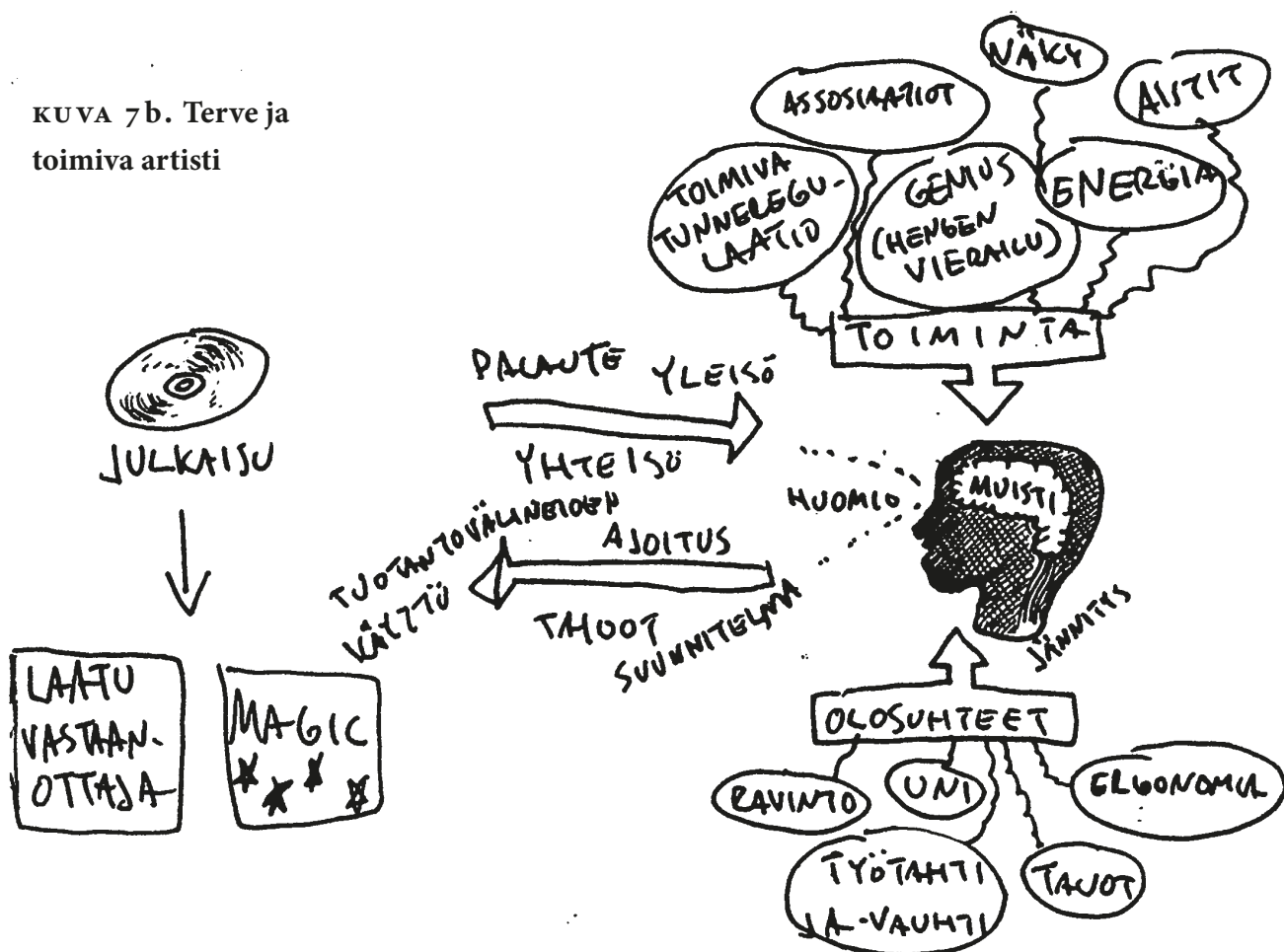
Labeleistä ja julkaisijoista tulee kiinnostavampia ”alus-
toja” kuin alustoista, jotka on täytetty kaupallisella tauh-
kalla. Tiktokissa erikoistuneita music nörttejä kuunnel-
laan. Marginaalisille, kokeellisille ja oudoille jutuille on
olemassa laajempi ja avomielisempi yleisö kuin koskaan
ennen. Music kannattaa julkaista omaehtoisesti ja langat
pitää mahdollisimman pitkälle omissa tai luotetuissa kä-
sissä. Kyse on periaatteessa independent-julkaisemisesta,
mutta sanalle indie on käynyt sama kuin alternativelle: se ei
ole pitkään aikaan tarkoittanut julkaisemisen tapoja vaan
estetiikkaa. Se on terminä kauheiden artistien ja labelei-
den kontaminoima lupaus ”tekijyydestä” ja kunnianhimon
puutteesta. Ei puhuta enää indiestä: puhutaan music. Laatu
music. Erilainen music. Uusi music.

KUVA 7 a. Artistin epä-
terve unelmakartta

SPOTIFY-SOITTOLISTAN KANSI
VERKKOVALMENNUS
OMA ENERGIAVOIMA TAI HAMPUULAINEN
UMK-KANDIDAATTI
KIRJA **LYHYTTERAPEUTTI**
STADIONI (AREENA, HALLIT) TANSSII TÄHTIEN KANSSA (MUSIC/FASHION WEEK)
LINNAN JUHLAT
DATAMENESTYS (NUMERAALINEN) **VOGUE SCANDINAVIA** "TERVETULOA VIIKOILLE"
KESÄKUMI-BIISI
MAKIA/PRISMA VAATEMALLISTO
MUSAA PRISMAS
ELÄMÄNKOULUN TOHTORI HESARIIN SYVÄHAASTATTELU PALJASTUKSINEEN
(TOIMITTAJA KEETSO ELÄMÄNTARINAM, AUTOFIKTIO, RUUSOKIRJAT, SELF-HELP, OPPAAT)
FORUMIN SEINÄLAKANA

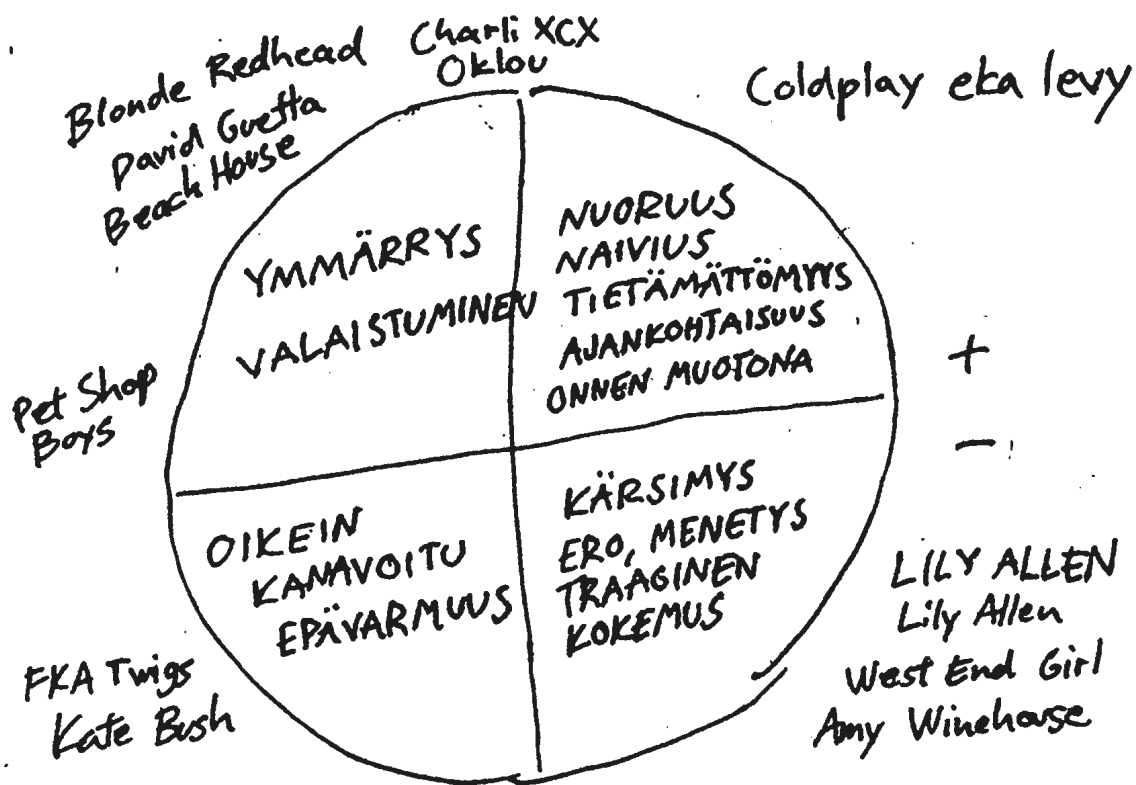
Flow Festivalin ongelma ei ole kapitalismi, josta se pitäisi "vapauttaa". On luonnollinen kehityskulku, että tapahtumafestivaali muuttuu ennen pitkää tylsemmäksi, jos se on kasvanut tarpeeksi isoksi pienessä maassa. Suuren festivaalin pitää skaalautua ja siirtyä kansainvälisten pääomasijoittajien portfolioon pysyäkseen toiminnassa. Kun festivaali kasvaa tiettyyn pisteeseen, siitä tulee korporaatioiden kokoontuminen ja pienimuotoisemmat yhteistyökumppanit katoavat.

KUVA 7b. Terve ja toimiva artisti

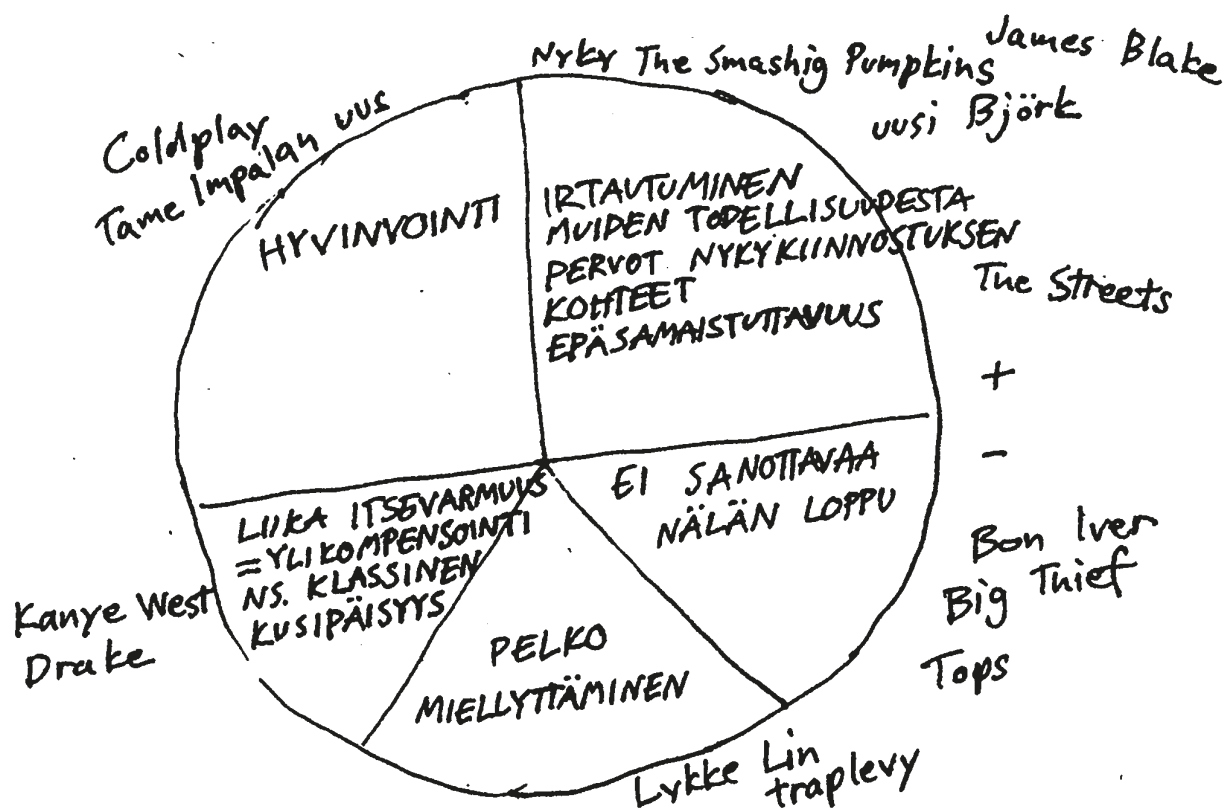

Suomalaisen musiikkialan ongelmat perustuvat termodynamiikkaan. Kun suljettu systeemi kasvaa tai pysyy ennallaan, systeemin kokonaisentropia kasvaa. Kun systeemi sulkeutuu ja jumiutuu, kohdataan tasapainotila, jossa mitään uutta ei voi syntyä. Termodynamiikassa täysin suljettu systeemi saavuttaa lopulta maksimientropian eli termodynaamisen kuoleman, jossa kaikki energia on tasoittunut ja kaikki liike lakkaa. Terveet toimintatavat ja paremmat unelmat reboottaavat alan toiminnan ja käynnistävät musiikin kehityksen. Näin myös yleisön halu alkaa virrata terveellä tavalla ja suuntautua kohti ennenkuulumatonta. Laadukas uusi music tyydyttää kuulijan (myös kansainvälisen) esoterian kaipuuta, sekä laukaisee useiden mielihyvää luontaisesti lisäävien välittäjäaineiden erittymistä. Elämä vaatii toimiakseen avoimuutta, jatkuvaa energian ja informaation vaihtoa, heittäytymistä tuntemattomaan.

KUVA 8a. Tapoja onnistua musiikissa

KUVA 8b. Tapoja epäonnistua musiikissa

WWW.OPTI-MISM.FI
INFO@OPTI-MISM.FI

© 2026 OPTI-MISM